

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Հայոց լեզվի և գրականության ամբիոն

Ամբիոնի վարիչ՝ Բարություն Հ. Ռ.

Արձանագրություն № 2

«12» սեպտեմբեր 2023թ.

ՀԼԳ/Բ-012 «ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ (ՇԱՐԱՀՅՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆ -2)»

**ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ**

Մասնագիտություն՝	011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր՝	011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան՝	Մանկավարժության բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>
Ամբիոն՝	<u>Հայոց լեզվի և գրականության</u> <i>/ամբիոնի լրիվ անվանումը/</i>
Ուսուցման ձևը՝	<u>առկա</u> <i>/առկա, հեռակա/</i>
Կուրս/կիսամյակ՝	<u>4-րդ / 1-ին</u>
Դասախոս(ներ)՝	Գուրգեն Խաչատրյան Լիլիթ Պետրոսյան
Էլ. հասցե՝	gxachatryan@yahoo.com lilitpetrosyano1977@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
 - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
 - 14.2. Հարցաշար
 - 14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերըն տեղը կրթական ծրագրում.

«Ժամանակակից հայոց լեզու (Շարահյուսություն-2)» առարկայի դասընթացի ուսումնական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական կրթական ծրագրով «Հայոց լեզու և գրականություն» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը:

Դասընթացի ընթացքում ուսանողը գիտելիքներ է ձեռք բերում բարդ նախադասության շարահյուսության՝ որպես արդի արևելահայերենի եզրափակիչ և ամբողջացնող գիտակարգի, նրա առարկայի և խնդիրների, բարդ նախադասության կառուցվածքային տիպաբանության վերաբերյալ:

Դասընթացը ներառված է 011401.19.6 «Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

Դասընթացի նպատակն է.

- բացատրել ուսանողներին «բարդ նախադասության շարահյուսություն» հասկացության գիտակարգային սահմանները, գիտակարգի ժամանակակից ընկալումները, ուսումնասիրության առարկան, տեսական և գործնական նշանակությունը:

- փոխանցել ուսանողներին համադաս բաղադրիչների իմաստային հարաբերության տեսակները բարդ նախադասությունների մեջ, բարդ ստորադասական նախադասության բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերությունների, ստորադաս բաղադրիչների շարահյուսական պաշտոնների, բազմաբաղադրիչ բարդ նախադասություններն իրենց ենթատեսակներով, ուղղակի և անուղղակի խոսքի, նախադասությունների կապակցության ու պարբերությի մասին գիտելիքներ:

- զինել ապագա ուսուցչին մասնագիտական հիմնարար գիտելիքների, ինչպես նաև գիտնական-հետազոտողին և՛ տեսական, և՛ գործնական-կիրառական կարողություններով ու հմտություններով:

Դասընթացի խնդիրներն են՝

- Բացատրել բարդ նախադասության բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերությունների դրսևորման եղանակներն ու միջոցները, համադասական և ստորադասական նախադասությունների կառուցվածքային հատկանիշները, դրանց դասակարգման սկզբունքները:

- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:

- Սովորեցնել ուսանողներին ճիշտ կազմել գծապատկերներ, ազատ շարադրել մտքերը, տեքստ կառուցելու հմտություններն ու նրբությունները, կետադրությունը:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.

Տվյալ դասընթացին մասնակցելու նախապայմանն այն է, որ ուսանողը ժամանակակից հայոց լեզվի դասընթացի կառուցվածքային նախորդ բոլոր մակարդակների, մասնավորապես ձևաբանության, բառակապակցության և պարզ նախադասության վերաբերյալ բավարար գիտելիքներ ունենա:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և կոմպետենցիաները.

«Ժամանակակից հայոց լեզու (Շարահյուսություն-2)» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողից ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Իմանա՝

Բարդ նախադասության բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերությունների դրսևորման եղանակներն ու միջոցները, համադասական և ստորադասական նախադասությունների կառուցվածքային հատկանիշները, դրանց դասակարգման սկզբունքները:

Կարողանա՝

Տարբերակել պարզ և բարդ նախադասությունները, բնութագրել բարդ նախադասության հատկանիշները, առանձնացնել բաղադրիչների միջև շարահյուսական հարաբերությունների երկու տարատեսակները՝ համադասություն

և ստորադասություն, որոշել նախադասության կառուցվածքային տիպերը և ստորադաս բաղադրիչների բնույթը, կետադրել համը բնագրերը:

Տիրապետի՝

Բարդ համադասական և ստորադասական նախադասությունների դասակարգմանը, պարզ նախադասության անդամներին հարաբերակից ստորադաս բաղադրիչով բարդ նախադասությունների կապակցման միջոցներին, տարբեր կառուցվածքի նախադասությունների գծագրավորմանը, այլև հանձնարարված բազմաճյուղ գծագրերով նախադասություններ կառուցելու հմտությանը, նաև տեքստի կառուցվածքի մեկնաբանությանն ու, ի վերջո, ազատորեն շարադրելու, տեքստ կառուցելու հմտություններին ու նրբություններին:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա. Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և համադրելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

Բ. Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ14 տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում՝ ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.

«Ժամանակակից հայոց լեզու (Շարահյուսություն-2)» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները շրջանավարտ կարող է կիրառել դպրոցում՝ մանկավարժական գործունեության ընթացքում, հաղորդակցական տարբեր ոլորտներում, ինչպես նաև մագիստրատուրայում ու ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ// 28 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	24
Գործնական աշխատանք	20
Ինքնուրույն աշխատանք	76
Ընդամենը	120
Ստուգման ձևը`	ընթացիկ գրավոր քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները.

• Դասախոսությունը դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց տրամաբանական և ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից:

- **Գործնական աշխատանքների ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք` դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո:** Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով` տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:**
 Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են`
 - **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը

շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- Զեկույց – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. Դասավանդման մեթոդներն են՝ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են՝ թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դրամականություն	սեմինար պարապմունք	գրքնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1	Բարդ նախադասությունը և նրա կառուցվածքը: Բարդ նախադասության տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության: Բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններ:	2		2		8
2	Բարդ կառույցի բաղադրիչ նախադասությունների կապակցման եղանակները և միջոցները:	2		2		8
3	Բարդ համադասական նախադասություն. տեսակներն ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության (միավորական, ներհակական, տրոհական, մեկնական և հավելական հարաբերությամբ բարդ համադասական նախադասություններ): Տարասեռ բարդ համադասական նախադասություններ:	4		2		8
4	Գլխավոր նախադասության որևէ անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ: Գլխավոր նախադասության գլխավոր անդամներին լրացնող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ:	2		2		8
5	Գլխավոր նախադասության երկրորդական անդամներին լրացնող երկրորդական նախադասություններով (գոյականական անդամի լրացումներ) բարդ ստորադասական կառույցներ:	2		2		8
6	Գլխավոր նախադասության երկրորդական անդամներին լրացնող երկրորդական նախադասություններով (բայական անդամի խնդիր լրացումներ) բարդ ստորադասական կառույցներ:	4		4		8

7	Կողմնակի երկրորդական նախադասությամբ բարդ ստորադասական կառույցներ: Ամբողջ գլխավորին լրացնող երկրորդականներով բարդ ստորադասական կառույցներ: Պարբերությ: Բազմաբարիչ և բազմաբարդ (հարաբարդ) ստորա-դասական կառույցներ. տեսակները:	4		2		8
8	Մեջբերվող կամ ուրիշի խոսք. տեսակները, հարաբերակցությունը հեղինակի խոսքի հետ: Ուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի փոխակերպումն անուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի:	2		2		10
9	Բարդ ստորադասական կառույցի փոխակերպումը պարզ նախադասության: Կետադրություն:	2		2		10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		24		20		76

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Մ. Աբեղյան, Հայոց լեզվի տեսություն	1965
2.	Ս. Աբրահամյան, Հայոց լեզու. Շարահյուսություն	2004
3.	Ս. Աբրահամյան, Վ. Առաքելյան, Վ. Քոսյան, Հայոց լեզու	1975
4.	Ս. Աբրահամյան, Ն. Պառնապյանն այլք, Ժամանակակից հայոց լեզու	1976
5.	Գ. Գարեգինյան, Ժամանակակից հայոց լեզու: Բարդ նախադասություն	1984
6.	Ա. Պապոյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի շարահյուսություն	2003
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Գ. Ջահուկյան, Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքները	1974
2.	Ա. Պապոյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ	2004

3.	Բ. Վերդյան, Բարդ ստորադասական նախադասության շարահյուսություն	1970
4.	Ն. Պառնասյան, Անշաղկապ բարդ նախադասությունը ժամանակակից հայերենում (Լեզվի և ոճի հարցեր)	19
5.	Հ. Պետրոսյան, Հայերենագիտական բառարան	1987
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
	http://www.armin.am/images/menus/2592/Leonid_Telyan.pdf	
	http://lraber.asj-oa.am/6316/1/200-205.pdf	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն
1.	Գաղափար բարդ նախադասության մասին:	Բարդ նախադասության հատկանիշների վերհանում: Պարզ և բարդ նախադասությունների նմանությունների և տարբերությունների լուսաբանում:	2	ՊԳ 1, 2, 5
2.	Բարդ համադասական նախադասություն:	Տեղեկության հաղորդում բարդ համադասական նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցների, եղանակների ու տեսակների վերաբերյալ՝ ըստ բաղադրիչ նախադասությունների իմաստային հարաբերության: Համադասական նախադասությունների դասակարգման սկզբունքների բացահայտում:	2	ՊԳ 1, 2, 3, 4, 6
3.	Բարդ ստորադասական նախադասության բնութագիրը, կառուցվածքը և իմաստային առանձնահատկությունները:	Բարդ համադասական և ստորադասական նախադասությունների տարբերությունների ու նմանությունների վերհանում:	4	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2

4.	Բարդ ստորադասական նախադասության տեսակները՝ ըստ շարահյուսական փոխհարաբերության:	Ճշտել երկրորդական նախադասությունների շարահյուսական գործառույթի որոշման հիմունքները:	2	ՊԳ 2, 3, 6
5.	Նախադասության գլխավոր անդամներին փոխարինող երկրորդական Նախադասություններ:	Ենթակա և տորոգելի երկրորդական նախադասությամբ բարդ ստորադասական նախադասությունների կառուցվածքային հատկանիշների վերհանում:	2	ՊԳ 2, 3, 6,
6.	Գոյականական անդամի լրացում ստորադաս նախադասությամբ բարդ նախադասություններ:	Գոյականական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունների տարբերակում:	2	ՊԳ 2, 3, 6
7.	Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններ: Խնդիր երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասություններ:	Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունների բնութագրում: Խնդիր երկրորդական նախադասությամբ բարդ նախադասությունների տարբերակում: Ստորադաս նախադասությունների կապակցման միջոցների և առանձնահատկությունների վերհանում:	4	ՊԳ 3, 6, ԼԳ 1
8.	Պարագա երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասություններ: Ամբողջ գլխավորին լրացնող երկրորդական նախադասություններ:	Պարագա երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասությունների տարբերակում և կապակցման միջոցների ու առանձնահատկությունների վերհանում: Ամբողջ գլխավորին լրացնող երկրորդական նախադասությունների բնութագրում:	2	ՊԳ 3, 6,

9.	Բազմաբարդ և հարաբարդ նախադասություններ:Նրանց հիմնական տեսակները: Պարբերությ: Ուղղակի խոսք, նրա շարադասությունը և կետադրությունը: Ուղղակի խոսքի փոխակերպումը անուղղակի խոսքի:	Բազմաբաղադրիչ բարդ ստորադասական նախադասության տեսակների վերհանում: Փոխակերպվող և չփոխակերպվող բարդ ստորադասական նախադասությունների ճանաչում: Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպմանընթացքում կատարվող կառուցվածքային փոփոխությունների վերհանում:	2	ՊԳ 3 Դասախոսական տեքստ
10.	Բարդ ստորադասական նախադասությունների փոխակերպումը պարզի:	Բազմաբաղադրիչ բարդ ստորադասական նախադասության տեսակների վերհանում:Փոխակերպվող և չփոխակերպվող բարդ ստորադասական նախադասությունների ճանաչում:Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպմանընթացքում կատարվող կառուցվածքային փոփոխությունների վերհանում:	2	ՊԳ 2, 3, 6 ԼԳ 2

Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/ h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Գաղափար բարդ նախադասության մասին:	Բարդ նախադասության հատկանիշների վերհանում: Պարզ և բարդ նախադասությունների նմանությունների և տարբերությունների լուսաբանում:	1	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 5
2.	Բարդ համադասական նախադասություն:	Տեղեկության հաղորդում բարդ համադասական նախադասության բաղադրիչների կապակցման միջոցների, եղանակների ու տեսակների վերաբերյալ՝ ըստ բաղադրիչ նախադասությունների իմաստային հարաբերության: Համադասական նախադասությունների դասակարգման սկզբունքների բացահայտում:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 4, 6
3.	Բարդ ստորադասական նախադասության բնութագիրը, կառուցվածքը և իմաստային առանձնահատկությունները:	Բարդ համադասական և ստորադասական նախադասությունների տարբերությունների ու նմանությունների վերհանում:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2
4.	Բարդ ստորադասական	Ճշտել երկրորդական նախադասությունների	1	Բանավոր	ՊԳ 2, 3, 6

	նախադասության տեսակները՝ ըստ շարահյուսական փոխհարաբերության:	շարահյուսական գործառույթի որոշման հիմունքները:		ը հարցում	
5.	Նախադասության գլխավոր անդամներին փոխարինող երկրորդական Նախադասություններ:	Ենթակա և տորոգելի երկրորդական նախադասությամբ բարդ ստորադասական նախադասությունների կառուցվածքային հատկանիշների վերհանում:	2	Բանավի ը հարցում	ՊԳ 2, 3, 6,
6.	Գոյականական անդամի լրացում ստորադաս նախադասությամբ բարդ նախադասություններ:	Գոյականական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունների տարբերակում:	2	Բանավի ը հարցում	ՊԳ 2, 3, 6
7.	Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններ: Խնդիր երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասություններ:	Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունների բնութագրում: Խնդիր երկրորդական նախադասությամբ բարդ նախադասությունների տարբերակում: Ստորադաս նախադասությունների կապակցման միջոցների և առանձնահատկությունների վերհանում:	2	Բանավի ը հարցում	ՊԳ 3, 6, ԼԳ 1
8.	Պարագա երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասություններ: Ամբողջ գլխավորին լրացնող երկրորդական	Պարագա երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասությունների տարբերակում և կապակցման միջոցների ու առանձնահատկությունների վերհանում: Ամբողջ գլխավորին լրացնող երկրորդական	2	Բանավի ը հարցում	ՊԳ 3, 6,

	նախադասություններ:	նախադասությունների բնութագրում:			
9.	Բազմաբարդ և հարաբարդ նախադասություններ: Նրանց հիմնական տեսակները: Պարբերությ: Ուղղակի խոսք, նրա շարադասությունը և կետադրությունը: Ուղղակի խոսքի փոխակերպումը անուղղակի խոսքի:	Բազմաբարդադրիչ բարդ ստորադասական նախադասության տեսակների վերհանում: Փոխակերպվող և չփոխակերպվող բարդ ստորադասական նախադասությունների ճանաչում: Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպման ընթացքում կատարվող կառուցվածքային փոփոխությունների վերհանում:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 3 Դասախոսական տեքստ
10.	Բարդ ստորադասական նախադասությունների փոխակերպումը պարզի:	Բազմաբարդադրիչ բարդ ստորադասական նախադասության տեսակների վերհանում: Փոխակերպվող և չփոխակերպվող բարդ ստորադասական նախադասությունների ճանաչում: Բարդ ստորադասական նախադասության փոխակերպման ընթացքում կատարվող կառուցվածքային փոփոխությունների վերհանում:	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ 2, 3, 6 ԼԳ 2

Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնասիրողական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Բարդ ստորադասական եղանակի արտահայտությունը Վահագն Դավթյանի «Ալիզ» վեպում	Բարդ համադասական ստորադասական նախադասությունների տարբերությունների նմանությունների վերհանում:	և ու ռեֆերատ	3 շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2
2.	Բարդ ստորադասական եղանակի արտահայտությունը Սուսաննա Հարությունյանի «Քարտեզ առանց ջրերի և ցամաքի» վիպակում	Բարդ համադասական ստորադասական նախադասությունների տարբերությունների նմանությունների վերհանում:	և ու ռեֆերատ	3 շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2
3.	Խնդիր երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասությունների արտահայտությունը Գուրգեն Խանջյանի «Հիվանդանոց» վեպում	Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասությունների բնութագրում: Խնդիր երկրորդական նախադասությամբ բարդ նախադասությունների տարբերակում:	և ու ռեֆերատ	3 շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2

4.	Պարագա երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասությունների արտահայտությունը Գուրգեն Խանջյանի «Հիվանդանոց» վեպում:	Պարագա երկրորդական բաղադրիչով բարդ նախադասությունների տարբերակում և կապակցման միջոցների ու առանձնահատկությունների վերհանում:	ռեֆերատ	3 շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2
5.	Բազմաբարդ և հարաբարդ նախադասությունների արտահայտությունը ժամանակակից հեղինակների ստեղծագործություններում:	Բազմաբաղադրիչ բարդ ստորադասական նախադասության տեսակների վերհանում:	ռեֆերատ	3 շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ 1, 2, 3, 6 ԼԳ 2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Համակարգիչ, Էկրան, գրատախտակ
Համակարգչային ծրագրեր	MicrSooft Word

14. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 ընթացիկ գրավոր քննությունների միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով: Գրավոր քննության հարցաթերթիկը կազմվում է տեսական հարցերից, ինչպես նաև գործնական վարժություններից:

Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Բարդ նախադասությունը և նրա կառուցվածքը:
2. Բարդ նախադասության տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության:
3. Բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններ:
4. Բարդկառույցի բաղադրիչ նախադասությունների կապակցման եղանակները և միջոցները:
5. Բարդ համադասական նախադասություն. տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության (միավորական, ներհակական, տրոհական, մեկնական և հավելական հարաբերությամբ բարդ համադասական նախադասություններ):
6. Տարասեռ բարդ համադասական նախադասություններ:
7. Բարդ ստորադասական նախադասության կառուցվածքը և իմաստային առանձնահատկությունները:
8. Բարդ ստորադասական նախադասության. բաղադրիչները, տեսակները՝ ըստ շարահյուսական փոխհարաբերության: Երկրորդական նախադասությունների դասակարգումը:
9. Երկրորդական նախադասությունների շարահյուսական գործառնային որոշման հիմունքները:
10. Գլխավոր նախադասության որևէ անդամ երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ:
11. Գլխավոր նախադասության գլխավոր անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ:
12. Գլխավոր նախադասության երկրորդական անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ:
13. Գլխավոր նախադասության գոյականական անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ (որոշիչ, հատկացուցիչ և բացահայտիչ երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ):
14. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի խնդիրը լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /սեռի խնդիրներ՝ ուղիղ և ներգործման/:
15. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի խնդիրը լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /բնության խնդիրներ՝ հանգման, անջատման, միջոցի, սահմանափակման, վերաբերության/:
16. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի պարագա լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ

ստորադասական կառույցներ /հանգամանք ցույց տվող պարագաներ՝ տեղի, ժամանակի, պատճառի, նպատակի, պայմանի, հիմունքի, զիջման/:

17. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի պարագա լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /հատկանիշ ցույց տվող պարագաներ՝ ձևի, չափի/:

18. Ամբողջ գլխավորին կամ նրա բաղադրյալ մասին լրացնող երկրորդականներով բարդ ստորադասական կառույցներ (հետևանքի, հարակցական նշանակությամբ):

19. Կողմնակի երկրորդական նախադասությամբ բարդ ստորադասական կառույցներ:

20. Բազմաբաղադրիչ (համաստորադասություն, ենթաստորադասություն) և բազմաբարդ կամ հարաբարդ բարդ ստորադասական կառույցներ:

21. Պարբերությո՛ւն:

22. Բարդ ստորադասական կառույցի փոխակերումը պարզ նախադասության:

23. Մեջբերվող կամ ուրիշի խոսք (ուղղակիորեն և անուղղակիորեն մեջբերվող խոսքեր), հարաբերակցությունը հեղինակի խոսքի հետ:

24. Մեջբերվող կամ ուրիշի խոսք. տեսակները, հարաբերակցությունը հեղինակի խոսքի հետ, կետադրությունը:

25. Ուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի փոխակերպումն անուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի:

26. Կետադրություն:

Ա. 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթների ընթացքում)

Ընդգրկված թեմաները.

1. Գաղափար բարդ նախադասության մասին:
2. Բարդ համադասական նախադասություն:
3. Բարդ ստորադասական նախադասության բնութագիրը, կառուցվածքը և իմաստային առանձնահատկությունները:
4. Բարդ ստորադասական նախադասության տեսակները՝ ըստ շարահյուսական փոխհարաբերության:
5. Նախադասության գլխավոր անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ:
6. Գոյականական անդամի լրացում ստորադաս նախադասությամբ բարդ նախադասություններ:

Ընդգրկված հարցեր.

1. Բարդ նախադասությունը և նրա կառուցվածքը:
2. Բարդ նախադասության տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության:
3. Բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններ:
4. Բարդ կառույցի բաղադրիչ նախադասությունների կապակցման եղանակները և միջոցները:
5. Բարդ համադասական նախադասություն. տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության (միավորական,

ներհակական, տրոհական, մեկնական և հավելական հարաբերությամբ բարդ համադասական նախադասություններ):

6. Տարասեռ բարդ համադասական նախադասություններ:
7. Բարդ ստորադասական նախադասության կառուցվածքը և իմաստային առանձնահատկությունները:
8. Բարդ ստորադասական նախադասության. բաղադրիչները, տեսակները՝ ըստ շարահյուսական փոխհարաբերության: Երկրորդական նախադասությունների դասակարգումը:
9. Երկրորդական նախադասությունների շարահյուսական գործառույթի որոշման հիմունքները:
10. Գլխավոր նախադասության որևէ անդամ երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ:
11. Գլխավոր նախադասության գլխավոր անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ:
12. Գլխավոր նախադասության երկրորդական անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ:
13. Գլխավոր նախադասության գոյականական անդամներին փոխարինող երկրորդական նախադասություններ (որոշիչ, հատկացուցիչ և բացահայտիչ երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ):

Բ. 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթների ընթացքում)

Ընդգրկվող թեմաները.

1. Բայական անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններ:
2. Պարագա ստորադաս բաղադրիչով բարդ նախադասություններ: Ամբողջ գլխավոր նախադասությանը լրացնող երկրորդական նախադասություններ:
3. Բազմաբարդ և հարաբարդ նախադասություններ: Նրանց հիմնական տեսակները: Պարբերությո: Ուղղակի խոսք, նրա շարահյուսությունը և կետադրությունը: Ուղղակի խոսքի փոխակերպումը անուղղակի խոսքի:
4. Բարդ ստորադասական նախադասությունների փոխակերպումը պարզի:

Ընդգրկված հարցեր.

1. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի խնդիր լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /սեռի խնդիրներ՝ ուղիղ և ներգործման/:
2. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի խնդիր լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /բնության խնդիրներ՝ հանգման, անջատման, միջոցի, սահմանափակման, վերաբերության/:
3. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի պարագա լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /հանգամանք ցույց տվող պարագաներ՝

տեղի, ժամանակի, պատճառի, նպատակի, պայմանի, հիմունքի, զիջման/:

4. Գլխավոր նախադասության բայական անդամի պարագա լրացմանը փոխարինող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ /հատկանիշ ցույց տվող պարագաներ՝ ձևի, չափի/:
5. Ամբողջ գլխավորին կամ նրա բաղադրյալ մասին լրացնող երկրորդականներով բարդ ստորադասական կառույցներ (հետևանքի, հարակցական նշանակությամբ):
6. Կողմնակի երկրորդական նախադասությամբ բարդ ստորադասական կառույցներ:
7. Բազմաբաղադրիչ (համաստորադասություն, ենթաստորադասություն) և բազմաբարդ կամ հարաբարդ բարդ ստորադասական կառույցներ:
8. Պարբերույթ:
9. Բարդ ստորադասական կառույցի փոխակերպումը պարզ նախադասության:
10. Մեջբերվող կամ ուրիշի խոսք (ուղղակիորեն և անուղղակիորեն մեջբերվող խոսքեր), հարաբերակցությունը հեղինակի խոսքի հետ:
11. Մեջբերվող կամ ուրիշի խոսք. տեսակները, հարաբերակցությունը հեղինակի խոսքի հետ, կետադրությունը:
12. Ուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի փոխակերպումն անուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի:
13. Կետադրություն:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	011401.19.6 Հայոց լեզու և գրականություն <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	Մանկավարժության բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՀԼԳ/բ - 012 «Ժամանակակից հայոց լեզու (Շարահյուսություն-2)»			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 7-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	44	Դասախոսություն	24
			Գործնական	20
	Ինքնուրույն	76		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Ընթացիկ գրավոր քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Բացատրել ուսանողներին «բարդ նախադասության շարահյուսություն» հասկացության գիտակարգային սահմանները, գիտակարգի ժամանակակից ընկալումները, ուսումնասիրության առարկան, տեսական և գործնական նշանակությունը: Փոխանցել ուսանողներին համադաս բաղադրիչների իմաստային հարաբերության տեսակները բարդ նախադասությունների մեջ, բարդ ստորադասական նախադասության բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերությունների, ստորադաս բաղադրիչների շարահյուսական պաշտոնների, բազմաբաղադրիչ բարդ նախադասություններն իրենց ենթատեսակներով, ուղղակի և անուղղակի խոսքի, նախադասությունների կապակցության ու պարբերությոի մասին գիտելիքներ: Զինել ապագա ուսուցչին մասնագիտական հիմնարար գիտելիքների, ինչպես նաև գիտնական-հետազոտողին և՛ տեսական, և՛ գործնական-կիրառական կարողություններով ու հմտություններով:			

Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Իմանա՝ Բարդ նախադասության բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերությունների դրսևորման եղանակներն ու միջոցները, համադասական և ստորադասական նախադասությունների կառուցվածքային հատկանիշները, դրանց դասակարգման սկզբունքները: Կարողանա՝ Տարբերակել պարզ և բարդ նախադասությունները, բնութագրել բարդ նախադասության հատկանիշները, առանձնացնել բաղադրիչների միջև շարահյուսական հարաբերությունների երկու տարատեսակները՝ համադասություն և ստորադասություն, որոշել նախադասության կառուցվածքային տիպերը և ստորադաս բաղադրիչների բնույթը, կետադրել համը բնագրերը: Տիրապետի՝ Բարդ համադասական և ստորադասական նախադասությունների դասակարգմանը, պարզ նախադասության անդամներին հարաբերակից ստորադաս բաղադրիչով բարդ նախադասությունների կապակցման միջոցներին, տարբեր կառուցվածքի նախադասությունների գծագրավորմանը, այլև հանձնարարված բազմաճյուղ գծագրերով նախադասություններ կառուցելու հմտությանը, նաև տեքստի կառուցվածքի մեկնաբանությանն ու, ի վերջո, ազատորեն շարադրելու, տեքստ կառուցելու հմտություններին ու նրբություններին:

**Դասընթացի
բովանդակությունը**

1. Բարդ նախադասությունը և նրա կառուցվածքը: Բարդ նախադասության տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության: Բարդ համադասական և բարդ ստորադասական նախադասություններ: Բարդկառույցի բաղադրիչ նախադասությունների կապակցման եղանակները և միջոցները: Բարդ համադասական նախադասություն. տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության (միավորական, ներհակական, տրոհական, մեկնական և հավելական հարաբերությամբ բարդ համադասական նախադասություններ): Տարասեռ բարդ համադասական նախադասություններ:

2. Բարդկառույցի բաղադրիչ նախադասությունների կապակցման եղանակները և միջոցները: Բարդ համադասական նախադասություն. տեսակները՝ ըստ բաղադրիչների շարահյուսական հարաբերության (միավորական, ներհակական, տրոհական, մեկնական և հավելական հարաբերությամբ բարդ համադասական նախադասություններ): Տարասեռ բարդ համադասական նախադասություններ:

3. Գլխավոր նախադասության որևէ անդամի լրացում երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ:

4. Գլխավոր նախադասության գլխավոր անդամների լրացնող երկրորդական նախադասություններով բարդ ստորադասական կառույցներ:

5. Գլխավոր նախադասության երկրորդական անդամների լրացնող երկրորդական նախադասություններով (գոյականական անդամի լրացումներ) բարդ ստորադասական կառույցներ:

6. Գլխավոր նախադասության երկրորդական անդամների լրացնող երկրորդական նախադասություններով (բայական անդամի խնդիր լրացումներ) բարդ ստորադասական կառույցներ:

7. Կողմնակի երկրորդական նախադասությամբ բարդ ստորադասական կառույցներ: Ամբողջ գլխավորին լրացնող երկրորդականներով բարդ ստորադասական կառույցներ:

8. Պարբերությո: Բազմաբարիչ և բազմաբարդ (հարաբարդ) ստորադասական կառույցներ. տեսակները:

9. Մեջբերվող կամ ուրիշի խոսք. տեսակները, հարաբերակցությունը հեղինակի խոսքի հետ: Ուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի փոխակերպումն անուղղակիորեն մեջբերվող խոսքի:

10. Բարդ ստորադասական կառույցի փոխակերպումը պարզ նախադասության: Կետադրություն:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Տեսական գիտելիքները ստուգվում են գործնական պարապմունքների ընթացքում կատարված հարցումների, ինքնուրույն աշխատանքների և ստուգարքների միջոցով: Գործնական աշխատանքները՝ չորս ընթացիկ ստուգում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ: Ինքնուրույն աշխատանքը՝ երկու հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ:
Գրականություն	Պարտադիր գրականություն Ս. Աբեղյան, Հայոց լեզվի տեսություն Ս. Աբրահամյան, Հայոց լեզու. շարահյուսություն Ս. Աբրահամյան, Վ. Առաքելյան, Վ. Քոսյան, Հայոց լեզու Ս. Աբրահամյան, Ն. Պառնապյան և այլք, Ժամանակակից հայոց լեզու Գ. Գարեգինյան, Ժամանակակից հայոց լեզու: Բարդ նախադասություն Ա. Պապոյան, Խ. Բաղիկյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի շարահյուսություն Լրացուցիչ գրականություն Գ. Ջահուկյան, Ժամանակակից հայերենի տեսության հիմունքները Ա. Պապոյան, Ժամանակակից հայոց լեզվի գործնական աշխատանքների ձեռնարկ Բ. Վերդյան, Բարդ ստորադասական նախադասության շարահյուսություն, Ն. Պառնապյան, Անշաղկապ բարդ նախադասությունը Ժամանակակից հայերենում (Լեզվի և ոճի հարցեր) Հ. Պետրոսյան, Հայերենագիտական բառարանԷլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ) http://www.armin.am/images/menus/2592/Leonid_Telyan.pdf http://raber.asj-oa.am/6316/1/200-205.pdf